

Opštine Zaječar i Knjaževac

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 11 | Nivo: PMF

OPŠTINA ZAJEČAR

Opština Zaječar se nalazi u centralnom delu Timočke krajine i obuhvata Zaječarsku kotlinu, istočni deo Crnorečke i severni deo Knjaževačke kotline, kao i južne delove Negotinske krajine. Teritorija opštine je omeđena: sa severa obroncima planine Deli Jovan, sa istoka i jugoistoka obroncima Stare planine, kojom ide državna granica prema Bugarskoj, na jugu i jugozapadu Lasovačkom planinom kao ogrankom planine Tupižnice, a na zapadu Ježevicom i ograncima Velikog Krša. Površina opštine Zaječar je 1.069 km² (oko 15 % površine Timočke krajine).

Grad Zaječar, geografski, administrativni, privredni, politički i kulturni centar opštine i Zaječarskog okruga, nalazi se u Zaječarskoj kotlini (između 43°54' i 43°42' severne geografske širine, 22°07' i 22°24' istočne geografske dužine i 137 m apsolutne nadmorske visine), na 11 km od granice prema Bugarskoj, u međurečju i na sastavcima Crnog i Belog Timoka. Grad je prvobitno ležao na desnoj obali Crnog Timoka, prostirući se do brda Kraljevica. Vremenom se širio na levoj obali Crnog Timoka i prema zapadu. Grad je izgrađen na raskrsnici magistralnih puteva: Paraćin - Zaječar – Kula (odakle se ovaj magistralni pravac grana ka Vidinu i Sofiji), Paraćin – Zaječar – Negotin - Kladovo - rumunska granica, Paraćin – Zaječar – Knjaževac – Niš i Negotin – Zaječar – Knjaževac – Niš. Magistralni pravci ka Vidinu i Sofiji su, pored magistralnog puta Beograd – Donji Milanovac – Kladovo – Negotin i dalje, jedina i najkraća putna veza Evrope i ostalog dela naše države ka severnoj Bugarskoj i južnoj Rumuniji i dalje prema Crnomorskom basenu, što Zaječaru daje poseban međunarodni značaj.

Na teritoriji opštine Zaječar preovlađuje brdsko-planinsko zemljište, sa zaječarskom kotlinom u centru. Sama kotlina se nalazi između dva planinska luka, karpatskog i balkanskog. Smeštena je u zapadnom delu Timočkog basena. Kotlina se proteže od Vražogrnca do vratarničke klisure, na zapadu do grebena Lasovačke planine, kao dela Tupižnice gde je delimično rastavljena od crnorečke kotline planinom Tupižnicom, ali je morfološka granica opet obeležena niskom prečagom u kojoj je Crni Timok usekao klisuru Baba Jonu. Zaječarska opština se nalazi u kontinentalnom klimatskom pojasu. Klima je vlažno umerena, sa toplim i suvim letom i umereno hladnom zimom, šta ukazuje da Zaječar i okolina imaju umerenokontinentalnu klimu. Najhladniji meseci su u proseku januar i februar, a najtopliji jul. Zime su blage i sa malo padavina, ali u pojedinim periodima temperatura silazi i preko 15°C ispod nule. U zaječarskom basenu duvaju vetrovi slični košavi, najčešće severoistočni, dok povremeno duvaju vetrovi sa pravca Karpata i Stare planine. Vetrovi su najčešći u proleće i jesen. Grad se javlja retko. Tokom godine ukupne padavine u proseku iznose 560 mm. Zaječarsku opštinu presecaju Crni i Beli Timok, koji se kod Vražogrnca spajaju u Veliki Timok. Ova tri Timoka čine osnovu rečnog sistema Timok, koji čini osnovu hidrografske mreže ovog kraja. Pored njih, teritoriju opštine presecaju manje rečice (Lubnička reka, Lenovačka reka, Gornja Bela Reka, Lasovačka reka i dr.). Vodostaj svih ovih reka je najviši u proleće, a najniži u letnjim mesecima. Rečni sistem Timok ima izuzetan značaj za ovaj kraj, čija plodna dolina je izuzetno pogodna za poljoprivredu. Na teritoriji opštine nema prirodnih jezera, ali postoje tri veštačka (akumulaciona) jezera: Gliško, Rgotsko i jezero Sovinac. Gliško i jezero Sovinac služe za vodosnabdevanje, dok je Rgotsko jezero nastalo sakupljanjem vode u iskopima (majima) kvarcnog peska kod sela Rgotine. U opštini Zaječar poznata su dva termomineralna izvora: Gamzigradska Banja i Nikoličevo.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com